

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis, Seu Resolutio Casuum Conscientiæ

Juxta Sacram Scripturam, Canones, Et Sanctos Patres

Continens Tractatus de Sacramentis Pœnitentiæ & Extremæ Unctionis;
necnon varia summorum Pontificum Decreta, contra Moralis corruptæ
propositiones, & alia

Genet, François

Parisiis, 1703

Tractatus Septimus. De Sacramento Extremæ Unctionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40817

TRACTATUS SEPTIMUS
DESACRAMENTO
EXTREMÆ·UNCTIONIS.

CAPUT PRIMUM.

*De Nomine, definitione, institutione,
materia & forma hujus Sacramenti.*

*Quæst. 1. CUR hoc Sacramentum vocatur
Extrema-Unctio?*

Catechif.
Conc. Trid.
part. 29

*Resp. Hoc Sacramentum, ait Catechismus
Concilii Tridentini, idcirco Extremam-Unctio-
nem appellatum esse, quod hæc omnium Sacra-
rum Unctionum quas Dominus Salvator nos-
ter Ecclesia sua commendavit, ultima admi-
nistranda sit. Quare hæc ipsa Unctio à Ma-
joribus nostris Sacramentum etiam Unctionis
infirmorum, & Sacramentum exeuntium dicta
est: quibus vocabulis fideles in memoriam no-
vissimi illius temporis facile redire possunt.*

Quæst. 2. Quid est Extrema-Unctio?

*Resp. Est Sacramentum quo Fideles cum
infirmi sunt recipiunt remissionem reliquia-
rum peccatorum suorum; gratiam quâ possint
patienter ferre labores & incommoda morbi;
virtutem seu vim, quâ se disponant ad bene
moriendum, aut sanitatis restitutionem, si ea*

De Sacram. Extr. Vnct. Cap. I. 227

sanitati animæ utilis sit. Hanc definitionem sequentibus quæstionibus plenius explicabimus.

Quæst. 3. Quisnam instituit hoc Sacramentum ?

*Resp. Christus Dominus noster, qui & cætera Sacramenta instituit : ut enim ait Concilium Tridentinum : Instituta est autem Sacra-
hac Vnctio infirmorum, tanquam verè & propriè Sacramentum novi Testamenti à Christo Domino nostro, apud Marcum quidem insinuatam, per Jacobum autem Apostolum ac Domini fratrem, fidelibus commendatum ac promulgatum. Infirmatur, inquit, quis in vobis ? inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini ; & Oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus ; etsi in peccatis sit, dimittentur ei.*

Concil. Trident. sess. 14.
De Sacram.
Unct. cap. 1.

Quæst. 4. Quænam est materia hujus Sacramenti ?

Resp. Eam his verbis definit Concilium Tridentinum. Intellexit enim Ecclesia materiam esse oleum ab Episcopo benedictum : Nam Vnctio aptissime Spiritus-sancti gratiam, quæ invisibiliter anima agrotantis inungitur, representat.

Quæst. 5. Specialis benedictio, quæ utitur Ecclesia in hoc oleo infirmorum, est-ne de necessitate hujus Sacramenti ?

Resp. Videtur esse de necessitate ; ita ut si Presbyter infirmum periculosè decumbentem ungeret oleo, vel non consecrato, vel per alium, quàm per Episcopum, nullum penitus esset Sacramentum : & ratio est, quia quando Concilium Tridentinum definivit oleum ab Episcopo benedictum, esse materiam Sacramenti Extremæ-Uctionis, videtur tantum voluisse loqui, de oleo benedicto in usum

hujus Sacramenti & non aliorum.

Quaest. 6. Quid agendum esset à Presbytero, qui per errorem usus fuisset in administrando hoc Sacramento, oleo Catechumenorum, aut Chrismatis?

S. Carol. Aët. p. 4. Instruct. Extrem. Uct. *Resp.* Ex sancto Carolo: *Si per errorem sacerdos aliud oleum, quàm quod infirmorum est, ad egrotum ungendum unquam adhibuerit, etiamsi Chrismatis aut Catechumenorum sit; ut erratum emendet, olei sacri quod proprium infirmorum est, unctionem eidem adhibeat, tumque Sacramenti formam iteret.*

Quaest. 7. Quid agere debet Sacerdos, cum non sufficit oleum consecratum ad unctiones perficiendas?

Resp. Ex Rituali Romano, de Sacramento Extremæ-Uctionis: *Si fortè intra annum aliquo modo ita deficiat, ut sufficere non posse videatur, neque aliud benedictum haberi queat, modico oleo non benedicto in minori quantitate superinfuso reparari potest.*

Quaest. 8. Quare oleum Extremæ-Uctionis oportet esse benedictum?

S. Thom. in suppl. 3. p. q. 29. art. 5. in corp. *Resp.* Sanctus Thomas huic quaestioni respondet his verbis. *Potest autem triplex ratio assignari, quare exigitur materia sanctificationis in hoc Sacramento. Prima est, quia omnis efficacia Sacramentorum à Christo descendit: & ideo Sacramenta illa, quibus ipse est usus, habent efficaciam ex ipso usu suo, sicut tactu sua carnis vim regenerativam contulit aquis. Sed hoc Sacramento non est usus, nec aliqua corporali unctione: & ideo in omnibus unctionibus requiritur sanctificatio materia. Secunda causa est, propter plenitudinem gratiae quae confertur, non solum ut tollat culpam, sed etiam reliquias culpa, & infirmitatem corporis. Tertia est ex eo quod effectus ejus corpo-*

valis, scilicet sanatio corporalis, non causatur ex materia naturali proprietate: & ideo oportet quoddam hac efficacia ei per sanctificationem detur.

Quaest. 9. Quænam est materia proxima huius Sacramenti?

Resp. Ipsamet unctio, ut patet ex his Divi Jacobi verbis, *Unctes cum oleo*. Et, ut ait Concilium Tridentinum; *Intellexit enim Ecclesia materiam esse oleum ab Episcopo benedictum; nam unctio aptissime Spiritus sancti gratiam, quæ invisibiliter anima egrotantis inungitur, representat.*

Concil. Trident. sess. 14.
De Sacram.
Extrem. Vnctio. cap. 1.

Quaest. 10. Quænam est forma huius Sacramenti?

Resp. Idem Concilium ibidem asserit: *Formam deinde esse illa verba: Per istam sanctam unctionem, &c.* Quibus utitur Presbyter in administratione huius Sacramenti.

Quaest. 11. In quibusnam corporis partibus fieri debent unctiones?

Resp. Ut dicitur in Rituali Romano. *Quinque verò corporis partes præcipue ungi debent quas veluti sensuum instrumenta homini natura tribuit; nempe oculi, aures, nares, os, & manus; attamen pedes etiam & renes ungi sunt; sed renum unctio in mulieribus, honestatis gratiâ, semper omittitur; atque etiam in viris, quando infirmus commodè moveri non potest. Sed si ve in mulieribus si ve in viris, alia corporis pars pro renibus ungi non debet.*

Ritual. Roman. De Sacram. Extrem. Vnctio.

Quaest. 12. Quando ungi oculi, aut aliæ partes geminatae, sunt-ne proferenda verba formæ super qualibet sigillatim?

Resp. *Dum oculos, inquit Rituale Romanum, aures & alia corporis membra, quæ paria sunt, Sacerdos ungit, caveat ne altero*

ipsorum inungendo, Sacramenti formam prius absolvat, quam ambo huiusmodi paria membra perunxerit. Debet autem semper incipere unctioes per oculum dextrum, & per alia membra dextra quando duplicia sunt.

Quaest. 13. Quid agendum est, cum aegrotus caret aliquo ex membris in quibus unctio fieri debet?

Resp. In hoc casu, unctio fieri debet in parte corporis ei membro proximiori, eadem verba formae proferendo. Verbi gratia, si aegrotus manum unam tantum habeat, unctio fieri debet in pugno vicino. *Mutilati*, inquit sanctus Thomas, *inungi debent quanto propinquius esse potest ad partes illas in quibus unctio fieri debuerat: quia quamvis non habeant membra, habent tamen potentias animae, qua illis membris debentur, saltem in radice: Et interius peccare possunt per ea, quae ad partes illas pertinent, quamvis non exterius.* Verbi gratia, qui sine manibus natus foret, velle potest furari & sic de aliis.

Quaest. 14. Manus debent-ne exterius, an interius inungi?

Resp. Manus verò ait Rituale Romanum, *qua reliquis infirmis interius ungi debent, Presbyteris exterius ungantur*; Et ratio est, quia scilicet in Ordinatione manus interior Presbyteri ei fuit uncta & consecrata.

Quaest. 15. Unctio pedum, debet-ne fieri in plantâ, aut superius?

Resp. Videtur quod hæc unctio fieri debeat in plantâ pedum, quia hac præcipue parte utimur ad ambulandum.

Quaest. 16. Quid agendum est, si fortè aegrotus decedat omnibus unctioibus nondum perfectis?

Resp. Ex eodem Rituali Romano: Si verò

S. Tho. in 4.
sent. dist. 23.
quaest. 2. art.
3. quaest. 3.
in corp.

De Sacram. Extr. Vnct. Cap. II. 225
dum inungitur infirmus, decedat, Presbyter
ultra non procedat, & prädictas orationes
omittat; quod si dubitet an vivat adhuc, unc-
tionem prosequatur sub conditione, pronun-
ciando formam dicens: *Si vivis, per istam*
sanctam Vnctionem, &c.

CAPUT II.

De Ministro hujus Sacramenti, & de
his quibus conferri debet.

Quaest. 1. **Q**UISNAM est Minister hu-
jus Sacramenti?

Resp. Solus Sacerdos, juxta hæc Divi Ja-
cobi verba, *Inducat Presbyteros Ecclesia*; nec
alteri à Sacerdote, etiam in articulo necessi-
tatis, competit hoc Sacramentum ministrare,
ut definitum est in Concilio Tridentino, his
verbis. *Si quis dixerit proprium Extrema-*
Vnctionis Ministrum, non esse solum Sacer-
dotem: Anathema sit.

Concil. Tri-
dent. sess. 14.
De Extrem.
Unct. Can. 4.

Quaest. 2. Potest-ne omnis Sacerdos licitè
ministrare hoc Sacramentum?

Resp. Solus proprius Sacerdos est verus, &
ordinarius Minister hujus Sacramenti, ut ait
sanctus Carolus. *Nec verò, inquit, tamen*
cuius id ex sacris Decretis administrare licet:
sed proprio Parocho qui jurisdictionem habeat,
aut alteri, cui ille superiorve ministrandi Sa-
cramenti facultatem ex causa dederit.

S. Carol. Act.
p. 4. In-
struc. Ex-
trem. Unct.

Et Concilium Mediolanense quintum ait,
Si porrò is impeditus, aut aliàs in mora est;
mortisque periculum instat, tunc Sacerdos
alius ministrat licitè.

Titul. Quæ
pertinent ad
Sacram. Ex-
trem. Vnct.

Et in Clementinis, *De Privilegiis & excessi-*
bus privilegiorum, Capite Religiosi, sic

habetur Religiosi qui Clericis aut Laicis Sacramentum Vnctionis Extrema ministrare, non habita super his Parochialis Presbyteri licentiâ speciali, presumpserint, excommunicationis incurrant sententiam ipso facto, per sedem Apostolicam duntaxat absolvendi.

Quaest. 3. Quodnam est Officium Parochi circa hoc Sacramentum?

Resp. Ut ait sanctus Carolus in Concilio Mediolanensi primo, *Extrema-Vnctionis Sacramentum curet Parochus, ut aegroto, dum integris est sensibus, adhibeatur.*

Et in Concilio Mediolanensi quinto dicitur: *Parochus ad omnem hujus Sacramenti in tempore administrandi diligentiam, praeterquam quod praecipua cura sua, qua sancta sollicitudinis plena est, Officio valde admodum perpetuo excitetur: proposito etiam sibi exemplo sanctissimi Episcopi Malachia accendatur, qui tam vehementi animi dolore ex eò affectus est, quod culpâ suâ mulier quaedam Sacramenti hujus gratiâ fraudata decesserit, ut totam noctem orando, gemendo, lacrymando consumpserit, lacrymarumque vi, quasi maximo imbri, pro oleo sancto quod non ministravit, mortuam perfuderit: Manè autem exaudivit Dominus sanctum suum, ita ut illa è morte tanquam è somno excitata, è lecto sese erigens, Sacramentum hoc ab eo acceperit, ac deinceps à morbo convaluerit.*

Parochus, ut ait idem sanctus Carolus in Concilio Mediolanensi tertio, *in Sacramento Extrema-Vnctionis ministrando, aegro, ceterisque praesentibus explicet vim illius & utilitates, tum ad animæ salutem, tum etiam ad corporis valetudinem, si hæc ad æternam gloriam profutura sit.*

Denique, ut dicitur in Concilio Mediola-

nensi primo. Idem cum ad unguendum infirmum accesserit, diligenter eum consoletur, & hortetur ut bono animo sit, & à curis ac desideriis hujus vita ad caelestis beatitudinis cogitationem ita se erigat, ut abjecto mortis metu, se à Deo in aeternam requiem vocari gaudeat.

Quaest. 4. Quibusnam administrari debet hoc Sacramentum?

Resp. Ex sancto Carolo in Concilio Mediolanensi quarto: Parochus Extrema-Vnctionis Sacramentum, sicut his ministrare debet, adultis scilicet periculosè agrotantibus propèque moribundis, senio confectis etiam non agrotis in diem morituris: Ita istis ne ministret, nempe pueris rationis usu carentibus, mulieribus in partu laborantibus, ad bellum proficiscentibus, navigantibus, peregrinantibus, & iis qui mox ultimo supplicio mulcandi sunt.

Quaquam enim hæ personæ magno sint in mortis periculo, id tamen non ex morbo contingit; sanctus autem Jacobus expressè dicit: *Infirmatur quis in vobis?*

Quaest. 5. Potest-ne hoc Sacramentum ministrari iis, quibus nulla superest amplius cognitio, & nullus rationis usus?

Resp. Ex eodem sanctissimo Archipræsule in Concilio Mediolanensi tertio. Quod Concilio primo Decretum est, ut dum ager integris est sensibus, Extrema-Vnctionis Sacramentum ei ministraretur: si tamen vel curantium negligentia, vel morbi vi, vel repentino aliquo casu sensum omnem amiserit, ut nihil planè intelligat, illius Decreti sententiã vetitum non esse declaramus, quin hoc Extrema-Vnctionis Sacramentum, ei ministrari liceat, si modò adhuc vivus, & dum usura

rationis haberet, pii animi significationem dederit, ut inde judicari possit, eum hoc Sacramentum petiturum si adhuc integra mente esset.

Quaest. 6. Potest-ne hoc Sacramentum bis eidem aegrotato ministrari?

Concil. Tri-
dent. sess. 14.
De Extrem.
Unct. cap. 3.

Resp. Hanc quaestiuunculam egregie dissolvit Concilium Tridentinum. *Declaratur*, inquit, *etiam, esse hanc unctionem infirmis adhibendam, illis vero praesertim, qui tam periculose decumbunt, ut in exitu vita constituti videantur, unde & Sacramentum exeuntium nuncupatur. Quod si infirmi post susceptam hanc unctionem convaluerint, iterum huius Sacramenti subsidio juvari poterunt, cum in aliud simile vita discrimen inciderint.*

S. Tho. sup-
plem. 3. p.
q. 33. art. 2.
in corp.

Observat autem sanctus Thomas, *Esse quasdam diuturnas aegritudines, qualis est ethica & hydropisis, & huiusmodi; & in talibus non debet fieri Unctio, nisi quando videntur perducere ad periculum mortis; & si homo illum articulum evadat, eadem infirmitate durante, & iterum ad similem statum per illam aegritudinem reducatur, iterum potest inungi, quia jam quasi est alius infirmitatis status, quamvis non sit alia infirmitas simpliciter.*

Quaest. 7. Potest-ne phreneticis & furiosis hoc Sacramentum administrari?

S. Tho. in 2.
sent. dist. 23.
quaest. 2. art.
2. in respons.
ad 3. quaest.

Resp. Non potest, si semper tales sint aut fuerint; quia, ut ait Divus Thomas: *illis qui non possunt recognoscere, & cum devotione suscipere hoc Sacramentum, dari non debet; & praesertim furiosis & amentibus.*

Quoniam quidem in iis nullae sunt peccatorum reliquiae, sicut & in infantibus à quibus indigeant purgari.

Infirmis autem, ut habetur in Rituali Romano, qui dam sanam mentem & integris sensibus

essent illud petierunt, seu verisimiliter petiissent, seu dederunt signa contritionis, etiamsi deinde loquelam amiserint, vel amentes effecti sint, vel delirent, aut non sentiant, nihilominus præbeatur. Sed si infirmus, dum phrenesi aut amentiam laborat verisimiliter posset quidquam facere contra reverentiam Sacramenti, non inungatur, nisi periculum tollatur omnino.

C A P U T III.

De necessitate & effectibus Sacramenti
Extrema-Vnctionis.

Quaest. 1. **P**ERCEPTIO hujus Sacramenti est-ne de necessitate præcepti?

Resp. Perceptio hujus Sacramenti videtur esse præcepta periculosè laborantibus, ut probatur ex his Divi Jacobi verbis. *Infirmatur Jacob. cap. 5. quis in vobis? inducat Presbyteros Ecclesiae.*

Et ut ait Concilium Tridentinum: *Nec verò Concil. Trident. sess. 14. cap. 30. Sacramenti contemptus absque ingenti scelere, & ipsius Spiritus-sancti injuria, esse potest.*

Necessitas hujus Sacramenti probatur ex fine propter quem institutum est.

Nam, ut ait idem Concilium Tridentinum, *Clementissimus Redemptor noster Extrema-Vnctionis Sacramento finem vitae tanquam firmissimo quodam presidio munivit; nam etsi adversarius noster occasiones per omnem vitam querat, & captet, ut devorare animas nostras quoquo modo possit, nullum tamen tempus est, quo vehementius ille omnes sua versuta nervos intendat ad perdendos nos peni-*

Concil. Tri-
dent. sess. 14.
De Sacram.
Extrem Vnct.
in principio.

230 TRACTATUS VII.

tus, & à fiducia etiam, si possit, divina misericordia deturbandos, quam cum impendere nobis exitum vita perspicit: Quæ quidem verba hujus Sacramenti necessitatem satis declarant.

Quest. 2. Quinam sunt effectus Sacramenti Extremæ-Uctionis?

Resp. Explicantur, ut ait Concilium Tridentinum, per hæc beati Jacobi verba. *Oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, dimittentur ei.* Hinc constat, duos esse principales hujus Sacramenti effectus, alterum ad corpus, alterum ad animam pertinentes.

Quest. 3. Quinam sunt effectus pertinentes ad corpus?

Sess. 14. cap.
2.
S. Tho. in 4.
sent. dist. 23.
q. 1. art. 2.
in resp. ad
2. quest.

Resp. Sanitatem corporis interdum, ubi salutem animæ expeditur consequitur agrotus, ut ait Concilium Tridentinum. Et Divus Thomas ait: *Sicut ablutio Baptismi habet effectum corporalis abluitionis, quia etiam corporalem mundationem facit: Ita etiam Extrema-Uctio habet effectum corporalis medicationis, scilicet corporalem sanationem. . . . Sed hæc est differentia, quia corporalis ablutio ex ipsa naturali proprietate elementi facit corporalem mundationem, & ideo semper eam facit. Sed Extrema-Uctio non facit corporalem sanationem ex proprietate naturali materia, sed ex virtute divina qua operatur rationaliter. Et quia ratio operans nunquam inducit secundarium effectum, nisi secundum quod expedit ad principalem: ideo ex hoc Sacramento non sequitur corporalis sanatio semper, sed quando expedit ad spiritualem sanationem: & tunc semper eam inducit, dummodo non sit impedimentum ex parte recipientis.*

De Sacram. Extr. Vnct. Cap. III. 237

Quæst. 4. Quinam sunt effectus hujus Sacramenti respectu animæ.

Resp. Quatuor sunt. Primum locum videtur obtinere gratia sanctificans, quod ei cum reliquis Sacramentis commune est; quod definitum fuit à Concilio Tridentino, his verbis: *Si quis dixerit Sacram infirmorum Vnctionem non conferre gratiam, nec remittere peccata, nec alleviare infirmos: Anathema sit.*

Concil. Tri-
dent. sess. 14.
Can. 2.

Secundus ejus effectus est, arma viresque dare, quibus fortiter resistere possimus insultibus quos dæmon communis generis nostri inimicus inferre solet in extremis laborantibus; quanquam enim per totum vitæ tempus omnia quæ possit ad nos perdendos adhibere soleat media, tum potissimum artes omnes suas & astutias hic serpens exercet, ut nos in peccata præcipites agat, in hoc ultimo vitæ discrimine: conatur enim nos in desperationem impellere, & fiduciam illam nobis eripere, quam in paterna Dei misericordia collocare debemus; Quocirca idem Concilium Tridentinum ait: *Ægroti animam alleviat, & confirmat, magnam in eo divina misericordia fiduciam excitando, qua infirmus sublevatus, & morbi incommoda ac labores levius fert, & tentationibus demonis calcaneo insidiantis facilius resistit.*

Sess. 14. can. 2.

Tertius effectus Sacramenti Extremæ-Uncionis est, delere peccata venialia, & etiam mortalia, quando ægrotus veram eorum concipit contritionem, & facultatem non habuit ea confitendi: Idcirco beatus Jacobus Apostolus ait, *Et si in peccatis sit, scilicet infirmus, remittentur ei:* Et, ut ait Concilium Tridentinum ibidem: *Delicta si qua sint adhuc expianda, ac peccati reliquias abstergit.* Quod quidem, secundum Divum Thomam, intel-

232 TRACTATUS VII.

ligi debet tam de mortali quàm de veniali peccato, sic enim ait: *Si invenit peccatum aliquod vel mortale vel veniale, quoad culpam, tollit ipsum, dummodo non ponatur obex ex parte recipientis.*

S. Tho. in
suppl. 3. p. q.
30. art. 1. in
corp.

Quartus denique & ultimus hujus Sacramenti effectus, qui ei maximè proprius est, est animam à reliquiis peccatis liberare; datur enim, ut ait Divus Thomas loco mox citato, *Contra illos defectus, quibus homo spiritualiter infirmatur, ut non habeat perfectum vigorem ad actus vite, gratia, vel gloria; & hic defectus nihil aliud est, quàm quaedam debilitas & ineptitudo, qua in nobis relinquitur, ex peccato actuali vel originali: & contra hanc debilitatem homo roboratur per hoc Sacramentum.*

Omnes autem hi effectus tam insignes producti à Sacramento Extremæ-Uncionis, excitare debent Pastores, ne quidquam præmittant vel negligant, ut tale auxilium præbeant infirmis, quando eis magis prodesse potest ob bonas dispositiones ægroti, neve expectent extremum vitæ discrimen, in quo vi morbi solent ita premi, ut non possint bene se præparare ad recipiendas gratias, quæ in extremo illo conflictu adeo sunt necessaria. His quoque uti possunt rationibus Parochi, ut sibi commissos populos adhortentur ad hoc divinum remedium obtinendum, quod adeo illis utile futurum est, ut implacabilem suum hostem superent, & æternæ vitæ aditum sibi parent, quæ eorum victoriæ futura est merces magna nimis.

Quæst. 5. Quid est Oratio fidei de qua sanctus Jacobus loquitur?

Resp. Per orationem fidei potest, Primò intelligi Oratio communis, quâ Sacerdos Sa-

eramentum administrans, & adstantes, invocant Deum, ut infirmo periclitanti salutem animæ, & corporis, si ad ejus salutem sit profutura, impertiatur.

Secundò, Oratio fidei propriè loquendo, est forma Sacramenti Extremæ Unctionis, quæ quidem forma, cum sit deprecatoria, seu per modum Orationis, necessariò adjunctam habet fidem, cui veluti radici, Oratio, tanquam ejus primus fructus, adscribitur.

Tertiò, dicitur Oratio fidei, quia fides complectitur & significat omnes virtutes quæ ex ipsa prosiliunt.

Quartò, dicitur Oratio fidei, quia pro solis fidelibus est instituta, & proficiscitur ex fide Ecclesiæ, cujus Sacerdos hujus Sacramenti minister personam sustinet.

Denique quia Oratio, quæ sacrae Unctionis formam constituit, totque præstantes effectus, si modo fides commendet, & hos qui precantur & illum pro quo deprecantur, in suscipientium animis ingenerat, sola fide intelligitur, utpotè quæ magnum Mysterium fidei contineat.

C A P U T I V.

Quenam Dispositiones ad legitimam hujus Sacramenti perceptionem exiguntur.

Quest. I. **Q**UÆNAM dispositiones exiguntur ad hoc Sacramentum ritè suscipiendum?

Resp. Præsuppositis dispositionibus remotis, ut qui unguendus est oleo sacro, sit Baptismi Sacramento initiatus; ut periculosè decum-

bat, ut sit adultus, id est ad rationis usum pertigerit, ut nullâ excommunicationis notâ sit innodatus. His, inquam, præsuppositis, inter dispositiones proximas & internas, primum locum obtinet ut ægrotus sit in statu gratiæ, Quoniam, ut ait sanctus Carolus, nihil Sacramenti gratiam magis impedit, quàm mortiferi alicujus peccati conscientia; idcirco in eo ministrando usum consuetudinemque hanc tenebit, ut si fieri potest, infirmum non ante unget, quàm peccata confessus sit. Et ut habet Rituale Romanum: In quo illud imprimis ex generali Ecclesia consuetudine observandum est, ut si tempus, & infirmi conditio permittat, ante Extremam-Vinctionem, Pœnitentiæ & Eucharistiæ Sacramenta infirmis præbeantur. Sin autem morbi vis ita impediatur ægrotum, ut confiteri non possit, eum Presbyter excitare debet, ut verum sui peccati dolorem concipiat; ejusque remissionem ita mereatur: Si verò nulla possit indicia Pœnitentiæ præbere, sive quia in phrenesim incidit, aut alio quovis modo vi morbi oppressus est, eo tamen Sacramento Parochus eum privare non debet, si probabiliter judicet, sive ex bona ægroti vita, sive ex præcedenti desiderio recipiendi Sacramenta, ægrotum hoc Sacramentum petiturum si posset: Quoniam, ut ait Divus Augustinus: Multò satius est nolenti dare, quàm volenti negare, ubi velit an nolit non apparet; attamen credibilis est eum si posset, velle se potius dicturum fuisse.

Act. p. 4. Inf-
rmit. Extrem.
Vnct.

S. Aug. lib.
De Adulter.
Conjug. cap.
ultimo.

S. Ant. 3. p.
tit. 14. cap.
2. §. 3.

Et, ut ait sanctus Antoninus, Sacramentum Extremæ-Vinctionis dari potest, dummodo appareant signa Pœnitentiæ in eo, nec in aliquo alio notorio mortali inveniatur.

Et ut habetur in Canone, Non pœnitentibus

De Sacram. Extr. Vnct. Cap. IV. 235

illud infundi non debet; Et, ut legitur in Rituali Romano: *Impœnitentibus verò, & qui in manifesto peccato mortali moriuntur, & excommunicatis, & nondum baptisatis penitus denegetur.*

Can. Illud.
diff. 95.

Licet autem infirmus confessus fuerit, cum tamen Parochus excitare debet ad magnum de peccatis suis concipiendum dolorem, præfertim verò de iis, quæ malo sensuum usu commisit, quibus applicari debent Unctiones.

Secunda dispositio ad hoc Sacramentum cum fructu suscipiendum, est magna gratiæ & virtutis hujus Sacramenti fides, & fiducia comparanda cum illa, qua se sistebant Christo & Apostolis quotquot ab iis animæ, corporisque sanitatem impetrare gestiebant, ut ait sanctus Carolus, *Vt eâ fide*, inquit, *se un- gendum præbeat, quâ olim qui à sanctis Apostolis sanandi erant: Quoniam vivâ imprimis fide, cum ferventi Oratione conjunctâ, hujus Sacramenti effectus percipitur: Oratio enim Fidei, ut ait sanctus Jacobus, salvabit infirmum.* Quocirca Sacerdos hoc Sacramentum administraturus debet hortari, & excitare præsentem ad orandum pro infirmo, ut à Deo consequatur per hujus Sacramenti applicationem, gratiam quam conferre debet, quæ tantopere necessaria est in hoc ultimo vitæ discrimine, in quo de aternitate agitur.

A& p. 4. rita.
Quæ Præp.
ad Extrem.
Unct. adhi-
benda.

Quest. 2. Quænam sunt dispositiones externæ, & cæremoniæ observandæ in administratione Sacramenti Extremæ-Unctionis?

Resp. Sic præscribuntur in Rituali Romano de Sacramento Extremæ-Unctionis. *Sacerdos hoc Sacramentum ministraturus, quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam mappâ candidâ coopertam, itemque vas in quo sit bombacium: seu quid simile in*

236 T. 7. De Sa. Ex. Vnct. C. IV.

septem globulos distinctum, ad distergendas partes inunctas; medullam panis ad distergendos digitos, & aquam ad abluendas Sacerdotis manus; ceream item candelam, quæ deinde accensa ipsi ungenti lumen præbeat. Denique operam dabit, ut quantâ poterit munditiâ ac nitore hoc Sacramentum ministretur. Deinde convocatis Clericis, seu Ministris, vel saltem uno Clerico, qui crucem sine hastâ, aquam benedictam cum asperforio, & librum Rituum deferat, ipse Parochus decenter accipit vas sacri olei infirmorum, sacco serico violacei coloris inclusum, illudque cautè deservit, ne effundi possit. Quòd si longius iter peragendum, aut etiam equitandum sit, vel aliàs adsit periculum effusionis, vas olei sacco aut bursa inclusum, ut dictum est ad collum appendat, ut commodius, & securius præferat; procedat autem sine sonitu campanulæ, & ut plenius in Rituali Romano habetur.

